

Aan de minister van Buitenlandse Zaken, de heer Uri Rosenthal
Aan de leden van de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken

Geachte politici,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van de Kamerbrief over de stand van zaken rond Kamp Ashraf (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29521-176.html>). Hieronder geef ik mijn reactie.

In de brief zegt de minister onder meer: "Volgens de Iraakse grondwet moeten alle kwesties uit het tijdperk van Saddam Hoessein per 31 december 2011 zijn opgelost." In de Iraakse grondwet (http://www.uniraq.org/documents/iraqi_constitution.pdf) is echter niets van die strekking te vinden. Wel staat in artikel 15 van de Iraakse grondwet: "Every individual has the right to enjoy life, security and liberty. Deprivation or restriction of these rights is prohibited except in accordance with the law and based on a decision issued by a competent judicial authority." Er is geen rechterlijke uitspraak volgens welke Kamp Ashraf moet worden ontruimd. Wel hebben in 2009 zowel de rechtbank in Khalis als de procureur-generaal van Irak vrijlating van de gevangengenomen Ashraf bewoners bevolen (<http://www.smvi.nl/node/81>). Op 14 april van dit jaar heeft de rechtbank in Khalis opnieuw vrijlating van gevangengenomen Ashraf bewoners bevolen (<http://www.smvi.nl/node/548>). Er is geen enkele juridische grond voor de sluiting van Kamp Ashraf per 31 december 2011. Het is dan ook geen wonder dat er in Irak veel kritiek is op de eis van de Iraakse regering dat Kamp Ashraf nog voor het einde van 2011 ophoudt te bestaan (<http://ncr-iran.org/en/news/ashraf/11454-94-leading-iraqi-luminaries-including-state-leaders-mps-and-party-officials-call-for-a-humane-solution-for-camp-ashraf-and-condemn-the-use-of-violence-against-its-residents>) .

De minister zegt over de Ashraf bewoners: "Zij weigeren een tijdelijke verhuizing uit Kamp Ashraf naar locaties elders in Irak in afwachting van een definitieve oplossing." Het Britse parlementslid David Amess noemt deze weigering terecht: "The Iraqi plan is strikingly reminiscent of the "resettlement" plan of the Third Reich for Warsaw Ghetto residents. Ashraf residents would have to be suicidal to accept to be relocated in Iraq peacefully. Like the Warsaw Ghetto residents, those in Ashraf would have to resist any deportation order by any means they have." (<http://ncr-iran.org/en/news/ashraf/11467-un-should-reject-plan-to-relocate-iranian-dissidents-in-iraq>).

De minister stelt verder: "De verwachting is dat ook een deel van de huidige bewoners van Kamp Ashraf zou willen en kunnen terugkeren naar Iran." Deze verwachting is niet realistisch. De Ashraf bewoners die terug wilden naar Iran, hebben dat inmiddels wel gedaan. De overgebleven Ashraf bewoners hebben massaal asiel aangevraagd (http://www.struanstevenson.com/media/speech/countdown_for_ashraf). Wie terug wil naar het land van herkomst, vraagt geen asiel aan.

Ook valt in de brief te lezen: "De kampleiding weigerde al eerder te voldoen aan de voorwaarden die UNHCR stelde aan registratie, namelijk dat de registratie en toetsing individueel en buiten het kamp dienen te gebeuren." Het gaat erom dat gedurende de asielprocedure de veiligheid van de Ashraf bewoners gewaarborgd wordt. Indien de asielprocedure buiten het kamp moet plaatsvinden, dient de VN te zorgen voor bescherming en veilige terugkeer van de asielzoekers naar Kamp Ashraf. Dit om te voorkomen dat Ashraf bewoners ontvoerd worden, zoals in het verleden is gebeurd.

"Nederland betreurt het dat de kampleiding noch de Iraakse autoriteiten meewerken aan registratie van de bewoners door UNHCR", valt in het slot van de brief te lezen. Afgelopen dinsdag vond in Brussel een gesprek tussen de delegatie van het Europees Parlement voor de betrekkingen met Irak en EU-diplomaat Jean de Ruyt plaats. De verslagen die ik hierover gelezen heb, bevatten geen woord van kritiek op de leiding van Kamp Ashraf. Persbureau Reuters stelde: "The United Nations High

Commissioner for Refugees (UNHCR) has been trying to arrange to interview the 3,400 residents of Camp Ashraf to see which of them qualifies for refugee status to permit their resettlement, but Iraq has not allowed this.”

(http://www.iranfocus.com/en/index.php?option=com_content&view=article&id=24034:eu-urges-iraq-to-allow-more-time-for-ashraf-solution&catid=7:iraq&Itemid=29). Alejo Vidal Quadras, een van de vice-voorzitters van het Europees Parlement, verwoordde de situatie als volgt: “Ashraf residents have shown all kinds of flexibility; they have agreed to the European Parliament’s plan to be transferred to third countries, despite their obvious right to remain in Ashraf, where they have lived for the past 25 years; they have filled individual asylum application forms. But they are not at all prepared to be forcibly displaced inside Iraq and one should not expect them to volunteer to be slaughtered. If they are forced to be displaced, they will have no other option but to resist” (http://www.struanstevenson.com/media/news-release/meps_urge_ashton_to_break_silence_and_stop_iraqi_concentration_camp_outrage).

De bedreigende situatie waarin de Ashraf bewoners zich bevinden, wordt wel eens met Srebrenica vergeleken. In Srebrenica werden echter de mannen weggevoerd om te worden vermoord, maar de vrouwen werden in leven gelaten. Als de aanval op Kamp Ashraf van 8 april 2011 iets geleerd heeft, dan is het wel dat de Iraakse regering ook de vrouwelijke Ashraf bewoners niet spaart (<http://www.youtube.com/watch?v=1jGAGPn1b1g>).

Er zijn nog twee mogelijkheden om een slachting onder de Ashraf bewoners te voorkomen:

1. Zeer zware internationale druk uitoefenen op de Iraakse regering om die te bewegen de deadline van 31 december 2011 te annuleren. Kamp Ashraf mag pas gesloten worden als voor iedereen de asielpcedure is afgerond. Tijdens de asielpcedure moet de veiligheid van de Ashraf bewoners worden gegarandeerd.
2. De Ashraf bewoners voor het eind van dit jaar allemaal uit Irak halen en te verdelen over de 27 EU-lidstaten en andere derde landen, zoals Noorwegen, Zwitserland en Canada. De asielpcedure moet dan in deze landen in plaats van in Irak doorlopen worden.

Waar gaat de Nederlandse regering voor?

Met vriendelijke groet,

Albert Welleweerd